

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania nauczyciel przedstawia uczniom i jego rodzicom na początku roku szkolnego.
2. Uczeń ma prawo wiedzieć , czego będzie się uczyć. Powinien być poinformowany , czego się od niego oczekuje i w jaki sposób będzie oceniany za swoją pracę ;
(odpowiedzi ustne , prace pisemne , zaangażowanie , praca własna).

Istotną rolę w efektywnym nauczaniu WOS -u odgrywa systematyczna kontrola osiągnięć.

System oceniania z WOS -u zawiera :

- samokontrolę i samoocenę ucznia
- ocenę wewnątrzszkolną – bieżącą i etapową

Prowadzona systematycznie przez cały czas nauki ocena ta ma uświadomić stopień opanowania umiejętności , wdrażać do systematycznej pracy i zwiększać poczucie odpowiedzialności ucznia za czynione postępy.

3. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów ma służyć monitorowaniu pracy ucznia , rozpoznawaniu poziomu umiejętności i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości z WOS -u w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania oraz formułowaniu oceny.
Kontrola nie zawsze powinna być utożsamiana z oceną.
Należy w większym stopniu uwzględniać motywacyjną i wychowawczą funkcję kontroli.
Należy uświadomić uczniowi co już potrafi , a nad czym i w jaki sposób powinien jeszcze popracować.
4. Przedmiotowy system oceniania z WOS -u ma na celu :
 - kształtowanie postaw i zachowań pożądaných społecznie i posługiwanie się nimi we własnych działaniach
 - przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych , pomagających w uczeniu się , poprzez wskazanie , co uczeń robi dobrze , co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć
 - motywowanie ucznia do dalszej pracy
 - pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju
 - dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) , także nauczycielom

i dyrektorowi szkoły informacji o efektywności procesu nauczania i uczenia się, wkładzie pracy uczniów nad własnym rozwojem oraz postępach w nauce

- umożliwianie nauczycielom ustawicznego doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej

5. Nauczanie WOS -u odbywa się na podstawie programu

„*Dziś i jutro*”

Program nauczania WOS -u w szkole podstawowej – Barbary Furman.

6. Program realizowany jest w klasie VIII – 2 godziny tygodniowo.

7. Głównym celem działań edukacyjnych podejmowanych przez nauczycieli wiedzy o społeczeństwie jest stworzenie warunków, które umożliwią uczniom:

- pozyskanie wiedzy niezbędnej do rozumienia podstawowych procesów społecznych, kulturowych i politycznych zachodzących w Polsce i na świecie,
- wykształcenie umiejętności, które pozwolą im stać się aktywnymi, odpowiedzialnymi członkami społeczności lokalnej i regionalnej, świadomymi członkami wspólnoty etnicznej oraz narodowej, a także dobrymi obywatelami RP,
- kształtowanie postaw budujących kapitał społeczny niezbędny do funkcjonowania współczesnego demokratycznego społeczeństwa,
- umacnianie wartości stanowiących fundament polskiego dziedzictwa narodowego.

8. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach : wiedza , umiejętności oraz postawa i wartości.

WIEDZA

I. Funkcjonowanie społeczeństwa. Znajomość:

- więzi i relacji w rodzinie oraz innych grupach i społecznościach,
- ról społecznych pełnionych przez jednostkę,
- norm obowiązujących w społeczeństwie,
- sposobów podejmowania decyzji grupowych i rozwiązywania konfliktów,
- zasad komunikowania się, autoprezentacji i asertywności,
- funkcji i znaczenia rodziny w społeczeństwie,
- systemu edukacji i zasad działania rynku pracy,

- reguł funkcjonujących w szkole,
- praw i obowiązków ucznia,
- podstawowych praw ekonomii przejawiających się w budżecie domowym,
- praw konsumenta.

II. Prawa i wolności człowieka i obywatela. Znajomość:

- najważniejszych dokumentów będących podstawą międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka,
- praw przysługujących dzieciom,
- konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela,
- polskiego systemu ochrony praw i wolności człowieka (Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka),
- największych organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną praw człowieka,
- sposobów przeciwdziałania łamaniu praw człowieka i przemocy,
- najważniejszych reguł dbania o własne bezpieczeństwo w codziennym otoczeniu i w Internecie,
- zasad odpowiedzialności karnej nieletnich,
- uprawnień głównych służb mundurowych i porządkowych.

III. Społeczność lokalna i regionalna, społeczeństwo obywatelskie.

Znajomość:

- struktury samorządu w Polsce,
- podziału terytorialnego w Polsce,
- zasad funkcjonowania samorządu gminnego, powiatowego i wojewódzkiego
- form udziału obywateli w pracy samorządu (budżet obywatelski, rady gminy, rady dzielnic),
- rodzajów spraw załatwianych przez poszczególne urzędy,
- sposobów i zasad załatwiania spraw w administracji publicznej (e-urząd, gov.pl),
- form aktywności typowych dla społeczeństwa obywatelskiego (petycje, protesty).

IV. Wspólnota narodowa. Znajomość:

- więzi i relacji łączących człowieka z jego wspólnotą etniczną, narodem, ojczyzną,
- symboli Rzeczypospolitej Polskiej,
- najważniejszych elementów polskiego dziedzictwa narodowego,

- konstytucyjnych praw i obowiązków obywatela RP,
- sposobów uzyskania obywatelstwa RP,
- głównych wartości obywatelskich,
- czynników składających się na postawę patriotyczną,
- mniejszości zamieszkujących w Polsce i ich praw,
- największych skupisk Polonii na świecie,
- zasad tolerancji,
- zagrożeń związanych z nietolerancją, uleganiem stereotypom, ksenofobią, szowinizmem, rasizmem, antysemityzmem.

V. Demokracja w Rzeczypospolitej Polskiej, organizacje obywatelskie, środki masowego przekazu. Znajomość:

- cech i funkcji państwa demokratycznego,
- fundamentalnych zasad państwa demokratycznego,
- różnic między demokracją a autorytaryzmem i totalitaryzmem,
- form demokracji bezpośredniej i pośredniej,
- hierarchii aktów prawnych w Polsce,
- znaczenia i konstrukcji *Konstytucji RP* oraz głównych zasad ustrojowych w niej zawartych,
- kompetencji oraz funkcjonowania sejmu i senatu,
- zasad wyborów do sejmu i senatu,
- sposobu wybierania Prezydenta RP i jego uprawnień,
- imion i nazwisk prezydentów RP po 1989 r.,
- sposobu konstruowania rządu i jego zadań,
- zasad działania sądów,
- roli i uprawnień sędziów, prokuratorów i obrońców,
- hierarchii sądów,
- zadań trybunałów,
- rodzajów partii politycznych,
- systemów partyjnych,
- funkcjonowania systemu partyjnego w Polsce,
- największych polskich ugrupowań politycznych,
- zasad funkcjonowania organizacji obywatelskich,
- głównych zadań organizacji obywatelskich,
- zasad wolontariatu,
- najbardziej znanych organizacji młodzieżowych i ich zadań,
- kompetencji związków zawodowych,

- roli opinii publicznej w państwie demokratycznym,
- funkcji mass mediów w demokracji,
- rodzajów mediów,
- zasad etyki dziennikarskiej,
- różnic między faktami a opiniami,
- sposobów konstruowania reklam i kampanii społecznych,
- zasad świadomego korzystania ze współczesnych źródeł informacji.

VI. Sprawy międzynarodowe. Znajomość:

- zadań ambasadorów i konsulów,
- celów i zasad funkcjonowania ONZ, NATO, Unii Europejskiej,
- działań Polski podejmowanych w ramach ONZ, NATO, Unii Europejskiej,
- korzyści wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej,
- najważniejszych problemów współczesnego świata,
- pozytywnych i negatywnych skutków globalizacji,
- zagrożeń i wyzwań XXI wieku,
- skutków międzynarodowych konfliktów,
- przyczyn i konsekwencji terroryzmu,
- lokalizacji wybranych konfliktów na świecie.

UMIEJĘTNOŚCI

I. Znajdowanie i wykorzystywanie informacji na temat życia społecznego. Umiejętność:

- korzystania z różnych źródeł informacji, w tym technologii cyfrowej,
- selekcjonowania i oceny źródeł oraz zawartych w nich informacji,
- interpretowania prostych źródeł pisanych, ikonograficznych i statystycznych,
- oddzielania faktów od opinii, krytycznego analizowania informacji,
- rozpoznawania manipulacji i perswazji.

II. Tworzenie wypowiedzi. Umiejętność:

- konstruowania różnych form wypowiedzi ustnej i pisemnej,
- budowania argumentacji,
- występowania na forum, autoprezentacji,
- udziału w dyskusji.

III. Funkcjonowanie w grupie społecznej. Umiejętność:

- identyfikowania potrzeb własnych i innych ludzi,

- współdziałania przy realizacji zadań w ramach zespołów zadaniowych,
- podejmowania decyzji indywidualnych i grupowych,
- zachowania w sytuacjach konfliktowych,
- reagowania w przypadkach zagrożenia własnych praw i łamania prawa,
- przygotowania budżetu rodzinnego,
- planowania przyszłości edukacyjnej i zawodowej.

IV. Funkcjonowanie w życiu publicznym. Umiejętność:

- wypełniania druków urzędowych (wniosku o wydanie dowodu osobistego i paszportu) oraz reklamacji,
- korzystania z formularzy elektronicznych (e-urząd, gov.pl),
- pisanie podań, petycji do urzędów i organizacji.

POSTAWY i WARTOŚCI:

- odwaga cywilna, samodzielność i niezależność myślenia, przedsiębiorczość,
- szacunek wobec polskiego dziedzictwa narodowego oraz siebie i innych,
- dążenie do kształtowania własnej tożsamości, w tym postawy patriotycznej,
- aktywny, świadomy udział w życiu klasy, szkoły, lokalnej społeczności oraz państwa,
- ponoszenie odpowiedzialności za swoje wybory i postępowanie,
- gotowość do poznawania siebie oraz otaczającej rzeczywistości.

9. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,*
- posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,*
- posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się,*
- objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych*

i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów w szkole.

10. W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące formy , częstotliwości , narzędzia i zasady sprawdzania osiągnięć ucznia :

a) wypowiedź ustna:

- ✓ Każdy uczeń otrzyma, co najmniej, jedną ocenę w ciągu semestru.
- ✓ Nie za każdą odpowiedź uczeń otrzymuje ocenę. Może być oceniony ustnie.
- ✓ Do każdej oceny nauczyciel zobowiązany jest udzielić ustnej informacji zwrotnej zawierającej uzasadnienie tejże oceny

b) wypowiedzi pisemne:

- ✓ Prace klasowe / sprawdziany/ testy – zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, obejmujące materiał z więcej niż 3 jednostek lekcyjnych (najczęściej cały dział z podręcznika lub jego część). Ilość prac klasowych dokładnie określa plan wynikowy dla poszczególnych klas. Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie napisał ich z całą klasą, to może to uczynić w terminie 14 dni od napisania sprawdzianu przez klasę. Niezaliczenie pracy klasowej jest równoznaczne z oceną niedostateczną. W ciągu semestru uczeń może poprawić każdą ocenę, ale tylko jeden raz. Prace pisemne są do wglądu, zarówno ucznia, jak i jego rodziców.
- ✓ Kartkówki – obejmujące materiał z 2 - 3 jednostek lekcyjnych, mogą być niezapowiedziane. Czas trwania kartkówki – max./ do 15 min. Kartkówki nie podlegają poprawie.
- ✓ **Prace klasowe, testy oraz sprawdziany oceniane będą według następującej skali procentowej:**

0% - 29%	ocena niedostateczna
30% - 49%	ocena dopuszczająca
50% - 74%	ocena dostateczna
75% - 89%	ocena dobra
90% - 99%	ocena bardzo dobra
100%	ocena celująca

Kartkówki będą oceniane według następującej skali :

0% - 29%	ocena niedostateczna
30% - 49%	ocena dopuszczająca
50% - 74%	ocena dostateczna
75% - 89%	ocena dobra
90% - 100%	ocena bardzo dobra

Do każdej oceny nauczyciel zobowiązany jest udzielić ustnej bądź pisemnej informacji zwrotnej zawierającej uzasadnienie tejże oceny

c) aktywność na lekcjach

Ocenie podlegać będzie zarówno praca indywidualna ucznia jak i umiejętność współpracy z grupą czy koleżanką / kolegą z ławki.

Nauczyciel stosuje również znaki „+” i „-” jako sposób oceny pracy ucznia: **zebranie pięciu znaków „+” daje ocenę bardzo dobrą, zebranie trzech znaków „-”daje ocenę niedostateczną.**

d) zaangażowanie

Ocenie podlegać będą:

- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne (sprawdziany, testy, kartkówki),
- prace domowe,
- prace dodatkowe,

- projekty, prezentacje , referaty, plakaty, wywiady środowiskowe i inne...
- wyniki pracy grupowej
- przygotowanie do zajęć,
- korzystanie z różnych źródeł informacji
- udział i osiągnięcia w konkursach wiedzy

11. Waga form aktywności ucznia jest następująca:

- 1) prace klasowe, sprawdziany, konkursy wiedzy (średnia ocen) waga **0,5**
(oceny na kolor czerwony).
 - 2) kartkówki, odpowiedzi ustne, projekty (średnia ocen) waga **0,4**
(oceny na kolor zielony).
- pozostałe formy aktywności : prowadzenie zeszytu, karty pracy, prace domowe, prasówka (średnia ocen) waga **0,1** (oceny na kolor niebieski).

Uzyskane średnie zamienia się na oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne zgodnie z punktami :

Ocena (stopień)	Punkty od – do
celujący	5,51 do 6,0
Bardzo dobry	4,61 - 5,50
Dobry	3,61 - 4,60
Dostateczny	2,61 - 3,60
Dopuszczający	1,61 - 2,60
Niedostateczny	0 - 1,60

12. Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych).

13. Każdą ocenę z pisemnych i ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia wpisuje się do dziennika elektronicznego.

14. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych.

15. Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace swoich dzieci:

- na zebraniach ogólnych,
- w czasie konsultacji.

16. Uczniowie i ich rodzice są na bieżąco informowani o postępach edukacyjnych, poprzez:

- informację ustną,
- wpisy do zeszytu przedmiotowego,
- wpisy do dziennika elektronicznego.

17. Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną:

- oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz z kartkówek nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do uzupełnienia braków.

- wszystkie oceny ze sprawdzianów uzasadniane są przez nauczyciela ustnie lub pisemnie w formie dołączonego komentarza, w którym są wskazane.

Informacja ta przekazywana jest rodzicom przez uczniów w postaci metryczki do testu lub ustnie na spotkaniach indywidualnych.

18. W ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym w klasach IV- VIII obowiązuje następująca skala ocen i ich skróty:

- **6**– *celujący /cel/*
- **5**– *bardzo dobry /bdb/*
- **4**– *dobry /db/*
- **3**– *dostateczny /dst/*
- **2**– *dopuszczający /dop/*
- **1**– *niedostateczny /ndst/*

19. W ocenach cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaku „+” i „-” przy ocenie.

20. Dopuszcza się stosowanie skrótu w dzienniku: np. – nieprzygotowany.

21. Brak uczniowskiego wyposażenia(np. zeszytu, podręcznika, przyborów, itp.) **może wpłynąć na ocenę pracy ucznia** wyłącznie w sytuacjach uporczywie powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania i uczenia się.

22. Na ocenę osiągnięć ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd, status społeczny i wcześniejsze osiągnięcia ucznia.

23.Obowiązują następujące zasady przeprowadzania prac pisemnych:

- nauczyciel **ustala termin sprawdzianu z tygodniowym wyprzedzeniem,**

- sprawdzian **poprzedza powtórzenie** i utrwalenie wiadomości,

- sprawdzian zwykle **będzie trwał 1 godzinę lekcyjną,**

- uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania,

- nauczyciel ma **14 dni na sprawdzenie,** ocenę i recenzję sprawdzianu,

- nauczyciel omawia i poprawia błędy uczniów na sprawdzianie wspólnie z uczniami na zajęciach edukacyjnych, a ocenę wpisuje do dziennika elektronicznego.

- jeżeli **uczeń nie pisał sprawdzianu, musi wykazać się wiadomościami i umiejętnościami** zawartymi na sprawdzianie w formie ustalonej z nauczycielem,

- jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, powinien to zrobić w terminie ustalonym z nauczycielem **do dwóch tygodni od powrotu do szkoły,**

- uczeń **może poprawić każdą ocenę z prac pisemnych:** ze sprawdzianów,

- **prace pisemne przechowuje nauczyciel przedmiotu do końca zajęć edukacyjnych w danym roku szkolnym.**

24.Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez negatywnych skutków. Zgłoszenie musi odbyć się przed rozpoczęciem lekcji.

25. Należy dostosować wymagania edukacyjne oraz formy i metody pracy w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe w zależności od indywidualnych potrzeb, oraz zaleceń poradni zawartych w orzeczeniu lub opinii.

Uczniowie ci mają prawo do:

- 1. wydłużonego czasu pracy,**
- 2. obniżonego progu punktacji w pracach pisemnych,**
- 3. mniejszej ilości zadań,**
- 4. dostosowania warunków i form pracy podczas pisania prac pisemnych,**
- 5. indywidualnej pomocy nauczyciela na zajęciach i w trakcie pisania pracy,**
- 6. innych kryteriów oceny przy sprawdzaniu zadań otwartych.**

26. Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się na koniec I półrocza, a roczne na koniec zajęć edukacyjnych w danej klasie.

27. Ocena wystawiana na koniec drugiego okresu jest oceną roczną, uwzględniającą osiągnięcia ucznia z obu okresów.

28. Oceny klasyfikacyjne z przedmiotu ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w klasie na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem ocen bieżących.

29. Szkolne wyniki klasyfikacji (śródrocznej i rocznej) zatwierdza Rada Pedagogiczna.

30. Kryteria oceniania :

W planach wynikowych dla poszczególnych klas zawarte są wymagania podstawowe i ponadpodstawowe oraz treści z podstawy programowej .

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny znajdują się w rocznych planach pracy z WOS -u dla poszczególnych klas.

31. Sposoby informowania rodziców o ocenach i osiągnięciach edukacyjnych ucznia:

- Podstawową formą informowania rodziców o ocenach uzyskiwanych przez uczniów są cykliczne spotkania nauczycieli z rodzicami.
- Wychowawca informuje o bieżących ocenach na konsultacjach i zebraniach z rodzicami.
- Harmonogram konsultacji i spotkań jest opracowany przez dyrektora szkoły. Spotkania odbywają się w tym samym dniu dla rodziców uczniów wszystkich oddziałów, aby umożliwić rodzicom kontakt z nauczycielami.
- Wychowawcy i inni nauczyciele informują również rodziców o bieżących ocenach:

- a) w indywidualnych rozmowach i konsultacjach,
- b) poprzez dziennik elektroniczny
- c) w rozmowie telefonicznej
- d) zapisując notatkę w zeszycie przedmiotowym
- e) w wyjątkowych sytuacjach w korespondencji listowej.